

De veldwachters van Elewijt, Epepegem, Hofstade, Weerde, Zemst en Zemst-Laar. Deel 3.

Eugeen Van Hamme (1920 – 2001), veldwachter van Epepegem.

Eugeen Van Hamme werd geboren in Epepegem op 17 augustus 1920. Hij zou later in Bornem wonen. Op de vooravond van de Tweede Wereldoorlog zou hij vanaf 10 mei 1940 deel uitmaken van de 40ste Batterij Transmissie. Hij ontsnapte aan krijgsgevangenschap in Frankrijk waar hij verbleef vanaf 15 mei 1940. Hij keerde terug in het land op 28 juli dat jaar. Na de Bevrijding werd Eugeen Van Hamme rijkswachter vanaf 27 juni 1945 tot 15 oktober 1954, toen hij werd aangesteld als veldwachter van Epepegem.

Om zich voor te bereiden om veldwachter te kunnen worden had Eugeen Van Hamme in 1951 aan de *Politieschool van het Nationaal Verbond der Veldwachters van België* het *bijzonder getuigschrift van bevoegdheid tot het ambt van veldwachter* behaald. Hij was geslaagd in het examen voor dit getuigschrift met 88 %!

In 1954 nam Eugeen Van Hamme deel aan het examen voor veldwachter. Dat examen ging de voordracht vooraf van de kandidaten door de gemeenteraad. Het werd georganiseerd op basis van het *Reglement betreffende de inrichting van examens met het oog op de aanduiding van kandidaten voor een plaat van veldwachter*, dat op 30 maart 1954 was verschenen in het Bestuursmemoriaal van de provincie Brabant.

De examencommissie zou bestaan uit de arrondissementscommissaris als voorzitter, een afgevaardigde van de gouverneur uit zijn kabinet, en een ambtenaar, aangeduid door de arrondissementscommissaris, die het ambt van secretaris van de commissie zou opnemen.

Het reglement bevatte naast enkele praktische schikkingen ook de inhoud van het examen, dat maximum 4 uur mocht duren. Het bestond uit:

A. Opstel.

Verhaal of beschrijving van minimum 20 regels van een gegeven onderwerp (15 punten).

B. Dictée.

Toepassing van de gebruikelijke regels van de spraakkunst, maximum 20 regels (15 punten).

C. Rekenkunde.

Twee beredeneerde vraagstukken (regel van drie, enkelvoudige intrest, evenredige verdeling, metriek stelsel, maten en gewichten) (10 punten).

D. Veldwetboek.

a. Algemene begrippen omtrent de organisatie van de veldpolitie, de plichten der veldwachters (art.1, 2, 3, 11, 12, 14 tot 22, 29 tot 37, 51 tot 60, 65 tot 76 en 77

en 82) (eventueel de voornaamste reglementen inzake uitroeien van distels, rupsenverdelging, naoogsten). (30 punten).

b. Opmaken van een procès-verbaal (diefstal op het veld, diefstal op de hoeve, verkeersongeval, vechtpartij, dronkenschap, enz.) (10 punten).

Opmerking: Het is de examinandi verboden, op straffe van uitsluiting van het examen en van alle latere examengedeelten zich met elkaar of met buitenstaanders in betrekking te stellen, noch gebruik te maken van enige aantekening of enig boek. (20 punten).

E. Voorkomen, lectuur en conversatie (20 punten).

Totaal: 100 punten.

Om te slagen in het examen van veldwachter in 1954 moest men op ieder onderdeel minstens 50 % behalen en 60 % in het totaal. De geslaagde kandidaten werden vervolgens onderworpen aan het geneeskundig onderzoek...

In vergelijking met het examen dat Pieter Van Riet in 1946 - geen 10 jaar eerder - had moeten afleggen om veldwachter te kunnen worden van Hofstade, was er duidelijk heel wat gewijzigd. Vragen over aardrijkskunde verdwenen en het zwaartepunt van het examen lag nu duidelijk op wetgeving, ambtsplichten en het kunnen opmaken van een proces-verbaal op basis van een praktijkvoorbeeld.

Eugeen Van Hamme slaagde en werd aangesteld als veldwachter van Eppegem op 15 oktober 1954.

Hij zou met pensioen gaan op 1 augustus 1981. Wim Roofthoofd werd aangesteld om hem op te volgen in Eppegem, maar hij zou onmiddellijk de veldwachter voor Elewijt worden. Het was Roger Déé, die was aangesteld ter opvolging van Maurice Bosmans, de veldwachter van Elewijt, die zijn oom Eugeen Van Hamme zou opvolgen. Roger Déé had met hem al ongeveer een jaar in Eppegem samengewerkt.

De gemeenteraad van Zemst besliste in zitting van 17 september 1981 om Eugeen Van Hamme samen met Victor Bosmans en Pieter Van Riet voor te dragen bij de gouverneur van Brabant om de titel van ere-veldwachter te mogen dragen. Bij besluit van de gouverneur van 26 november 1982 werd hij hiertoe gemachtigd. Wegens zijn goede staat van dienst werd Eugeen Van Hamme vereremerkt met de Burgerlijke Medaille 2de Klas.

Eugeen Van Hamme was iemand die heel betrokken was met zijn inwoners, die kon organiseren én leiding nemen. Hij was lid van de Oudstrijdersbond. Eind van de jaren '50 was hij de stichter van de Burgerbescherming van Eppegem. Vrijwilligers van Eppegem kregen onderricht in eerste hulp bij ongevallen, evacuatieoefeningen, e.d.m. De trainingen gingen door in de gemeenteschool. Eén of tweemaal per maand was er onderricht georganiseerd door het provinciebestuur. Ongeveer 15 jaar heeft die burgerbescherming onder leiding van Eugeen Van Hamme in Eppegem bestaan.

Hij stichtte een unieke vereniging voor de inwoners van Eppegem tussen de 30 en 60 jaar, die eenvoudig de 30/60 werd genoemd. Hij organiseerde voor hen uitstappen en

ieder jaar een dansavond, waar iedereen iedere keer naar uitkeek. Velen vonden het heel spijtig dat ze verplicht waren om na hun 60 te moeten afhaken! Eugene Van Hamme was ere-voorzitter van 30/60.

Eugeen Van Hamme, die gehuwd was met Elise Vansteenwinkel, overleed in Mechelen in het *Woonzorgcentrum Windekind*s aan de Lange Heergracht op 19 januari 2001. De kerkelijke uitvaartdienst, gevolgd door de asbijzetting, in de parochiekerk van Sint-Clemens in Eppegem vond plaats op zaterdag 27 januari 2001.

Op zijn gedachtenisprentje staat de tekst van Jessica, die op een bijzondere manier weergeeft wie Eugene Van Hamme is geweest en wat hij heeft betekent. Haar tekst - waarin Jessica hem *Pa* noemde, hoewel Eugene niet haar vader was - luidt als volgt:

*Waarom al dat vechten, waarom al die pijn,
je wilde hier niet weg, je wilde bij ons zijn.
Jouw inzet voor alles, jouw kunnen was
groot, je wilde nog zoveel, maar het was je
niet beloofd.
Je wilde nog graag verder, en ondanks je
sterk karakter, verloor je dit gevecht.*

*Deze dag zou komen, hij kon niet ver meer
zijn. We wisten het allemaal en toch...
Het verlies is er niet kleiner om, het verdriet
niet minder groot.
Toch zullen we je heel erg missen.
Altijd stond je voor ons klaar en toch zijn we
dankbaar dat je nu niet meer moet lijden en
dat je in de veilige thuishaven je zoontje en
kleindochtertje kan terugvinden.
Vaarwel Pa, wij denken met vreugde terug
aan de tijd die we met je mochten delen.*

*Als zand door een hand voelden we je
wegglippen naar een wereld waar er liefde
en vriendschap heerst.
Geen haat, pijn of lijden.
Teddy, vergeet niet dat we je graag zien en
je nooit uit ons hart zult wegebben.*

Jessika

22 december 2015.

Roger Dée, Wim Roofthoofd en François Van der Jeught
Leden van de Werkgroep “Veldwachters van Zemst” – De Semse